TISKOVÁ ZPRÁVA

Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

Názory obyvatel na poplatky ve zdravotnictví a jiná vybraná opatření – prosinec 2012

Technické parametry

Výzkum:	*Naše společnost, v12-12*
Realizátor:	*Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.*
Projekt:	*Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.*
Termín terénního šetření:	*3. 12. – 10. 12. 2012*
Výběr respondentů:	*Kvótní výběr*
Kvóty:	*Kraje (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání*
Zdroj dat pro kvótní výběr:	*Český statistický úřad*
Reprezentativita:	*Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let*
Počet dotázaných:	*1047*
Metoda sběru dat:	*Osobní rozhovor tazatele s respondentem*
Výzkumný nástroj:	*Standardizovaný dotazník*
Otázky:	*OZ.29*
Zveřejněno dne:	*18. ledna 2013*
Zpracovala:	*Milan Tuček*

V prosinci 2012 byl opět po roce do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazen blok otázek týkající se zdravotnictví a zdravotní péče. V rámci něj byly zjišťovány názory na jednotlivé typy existujících poplatků a na jiná zvažovaná úsporná opatření ve zdravotnictví.

V obecné rovině lze říci, že žádné z předložených opatření nemá u veřejnosti výrazně většinovou podporu (viz graf 1). Pouze dvě opatření mají nadpoloviční podporu (pokud odečteme ty respondenty, kteří odpověděli „nevím", tak je podpora výraznější): jde o zřízení pouze jedné zdravotní pojišťovny a zvýšení pojištění rizikovým skupinám.

Graf 1. Názory občanů na některá opatření ve zdravotnictví[1]

U dalších opatření pak již převládají nesouhlasné odpovědi, ovšem u platby za stravu a lůžko při pobytu v nemocnici, platby za recept, platby za návštěvu specialisty, kterou nedoporučil praktický lékař a rozdělení péče na standard a nadstandard je nezanedbatelný podíl lidí, který tato opatření podporují (od 38 % po 31 %). Je třeba ale uvést, že souhlas s platbou za recept se oproti minulému roku významně snížil (viz časové srovnání).

Výrazně převládající nesouhlas je patrný v případě připlácení za léky ve větší míře v závislosti na ceně léku, poplatků za návštěvu u lékaře, snížení počtu nemocničních lůžek a snížení počtu specializovaných pracovišť (74 % - 82 % nesouhlasných odpovědí).

Pokud bychom se blíže podívali pouze na srovnání jednotlivých druhů poplatků, nejvyšší podporu má platba za pobyt v nemocnici (38 %), následuje jednotný poplatek

[1] Znění otázky: „Do jaké míry souhlasíte s následujícími návrhy a opatřeními?" Varianty odpovědí: rozhodně souhlasí, spíše souhlasí, spíše nesouhlasí, rozhodně nesouhlasí. Jednotlivá opatření viz graf.

za recept (dříve se platilo za každou položku) s 36 %. Necelá třetina 31 % dotázaných pak souhlasí s poplatkem u specialisty v případě, že návštěva nebyla doporučena praktickým lékařem, jedna pětina (19 %) s poplatkem za návštěvu u lékaře a asi šestina (16 %) s připlácením za léky podle jejich ceny. Faktorová analýza potvrdila, že oblast poplatků tvoří oddělenou dimenzi předložených návrhů. Do této dimenze patří i rozdělení zdravotní péče na standard a (placený) nadstandard. Další dimenzi pak tvoří snižování počtu zdravotních zařízení a lůžek. Poslední dimenzí zahrnuje oblast pojišťoven a pojištění. V této souvislosti je třeba připomenout, že uvedené názorové dimenze jsou mezi sebou navzájem nezávislé.

Názory občanů na většinu těchto opatření a návrhů byly zjišťovány již v roce 2006 a pak také v minulém a předminulém roce. V následující tabulce jsou uvedena výsledná procenta souhlasu a nesouhlasu jak za opatření a návrhy, které byly dotazovány ve všech uvedených letech, tak za ty, které byly doplněny jako aktuální v posledních dvou letech (poslední řádky tabulky).

Z časového srovnání plyne, že výrazně vzrostla oproti roku 2011 podpora záměru zřízení jen jedné zdravotní pojišťovny. Souhlas s placením návštěv u lékaře oproti minulému roku opět poklesl o nezanedbatelná 4 %. K nejvýraznější změně došlo u podpory jednotného poplatku za recept v lékárně o jednu čtvrtinu (12 procentních bodů) se snížilo procento souhlasných odpovědí. To ovšem neznamená, že by tito lidé souhlasili s předchozí praxí (platba za položku v receptu), na kterou se nepochybně pozapomnělo, ale pokles vyjadřuje nesouhlas s platbou za recept obecně. Za pozornost ještě stojí, že rozdělení péče na standard a (placený) nadstandard získalo oproti minulému roku 4 % souhlasných odpovědí. Až další výzkumy mohou prokázat, zda jde o vzestupný trend, který by mohl být podpořen praktickou zkušeností, nebo naopak touto zkušeností zcela revidován. Ostatní meziroční změny jsou v rámci výběrové chyby.

Tabulka 2. Názory občanů na různá opatření ve zdravotnictví - časové srovnání

	2006 S/N	2010 S/N	2011 S/N	2012 S/N
Zřídit pouze jednu veřejnou zdravotní pojišťovnu.	50/39	43/42	47/41	54/37
Rizikovým skupinám, např. kuřákům, alkoholikům, lidem s výraznou nadváhou, zvýšit zdravotní pojištění.	57/34	46/46	46/46	50/43
Při pobytu v nemocnici připlácet na stravu a lůžko.	40/55	47/50	38/58	38/59
Platit za návštěvu u specialisty, pokud jeho návštěva nebyla doporučena praktickým lékařem.	41/51	36/59	31/62	31/65
Platit poplatek za návštěvu u lékaře.	-	32/66	23/76	19/79
Ušetřit snížením počtu specializovaných zdravotnických pracovišť.	16/71	14/75	15/74	17/74
Více připlácet na léky v závislosti na jejich ceně.	17/80	18/77	13/85	16/82
Platit poplatek za položku na receptu v lékárně.	-	13/85	-	-
Platit jednotný poplatek za recept v lékárně	-	-	48/49	36/60
Rozdělit zdravotní péči na tzv. standard, tedy péči hrazenou ze zdravotního pojištění, a nadstandard, na který si pacient připlácí	-	-	29/63	33/61
Snížit počet lůžek v nemocnicích	-	-	11/74	10/81

Pozn.: S = součet souhlasných odpovědí, N = součet nesouhlasných odpovědí. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi *nevím*.